

HOVRÄTTEN FÖR
ÖVRE NORRLAND
HON
Fi 1

DOM
2022-04-28
Umeå

Mål nr
B 750-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Luleå tingsrätts dom den 23 juni 2021 i mål nr B 888-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

SIV Ingrid Viola Öberg, 19571126-8960
Älvgatan 1 Lgh 1301
972 39 Luleå

Ombud: Advokat Jan Lindén
J.B.L Advokater KB
Storgatan 11, 3 tr
972 38 Luleå

Motpart

Bodelningsförrättare advokat Christina Lehto
Advokatbyrån Kaiding
Box 112
971 04 Luleå

SAKEN

Utdömande av vite

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens dom.

Dok.Id 152249

Postadress
Box 384
901 08 Umeå

Besöksadress
Bankgatan 3

Telefon
090-17 20 00
E-post: hovratten.ovrenorrland@dom.se
www.hovrattenovrenorrland.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Siv Öberg har yrkat att hovrätten ska undanröja tingsrättens dom och befria henne från skyldigheten att erlægga vite. I andra hand har hon yrkat att det utdömda vitet ska jämkas till noll. Hon har även yrkat ersättning för sina rättegångskostnader vid tingsrätten och i hovrätten.

Christina Lehto, som förordnats till ny bodelningsförrättare, har motsatt sig ändring. Hon har även motsatt sig Siv Öbergs yrkande om ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

Målet har med stöd av 51 kap. 13 § 2 stycket 5 punkten rättegångsbalken avgjorts utan huvudförhandling.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har tagit del av i huvudsak samma utredning som tingsrätten.

Hovrätten instämmer inledningsvis i tingsrättens bedömning att det, sett till vitesföreläggandets innehåll och då föreläggandet delgetts Siv Öberg, föreligger grundläggande förutsättningar att döma ut det förelagda vitet.

Hovrätten delar vidare tingsrättens bedömning att Siv Öberg inte kan anses ha inkommit med de i vitesföreläggandet punkten 2 och 3 angivna handlingarna och att hon inte visat att hon haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att efterkomma föreläggandet. Hovrätten framhåller särskilt beträffande punkten 2 att det, i de handlingar som Siv Öberg hänfört sig till, inte går att utläsa att det rör sig om kapital- och räntebesked. Det har inte heller framkommit att hon på något sätt eftersträvat eller förvisat sig om att de uppgifter hon gett in varit i enlighet med vitesföreläggandet. Förelagt vite ska i dessa delar därför utdömas.

Vad gäller vitesföreläggandet i punkten 1 konstaterar hovrätten följande.

Enligt 7 kap. 36 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551) ska varje aktieägare och ombud eller biträde som denne anlitar ges tillfälle att ta del av räkenskaper och andra handlingar som rör bolagets verksamhet i den omfattning det behövs för att aktieägaren ska kunna bedöma bolagets ställning och resultat eller ett visst ärende som ska behandlas vid bolagstämman. Av tredje stycket i bestämmelsen framgår att vad som stadgas i första stycket inte gäller om det skulle medföra en påtaglig risk för allvarlig skada för bolaget att aktieägaren får del av uppgifter om bolagets verksamhet. En aktieägare som anser att bolagsledningen hindrar honom eller henne från att utöva insyn i bolaget kan föra talan inför domstol med yrkande om att han eller hon ska beredas tillfälle att ta del av berörda handlingar. I samband härmed kan aktieägaren begära att domstolen förpliktar bolagsledningen att tillhandahålla handlingarna vid äventyr av vite (se prop. 1997/98:99, s. 118 f.).

Siv Öberg har i hovrätten anfört att hon är anställd i Serpendi AB och äger en minoritetspost om tio procent i bolaget. Hon har vidare anfört att hon inte har tillgång till Serpendi AB:s huvudbok och att bolaget meddelat att de inte avser att lämna ut huvudboken till henne. Hovrätten, som inte finner skäl att ifrågasätta uppgiften om att Serpendi AB nekat Siv Öberg tillgång till huvudboken, gör bedömningen att utredningen i målet inte ger tillräckligt stöd för att Siv Öberg har uttömt sina möjligheter att efterkomma föreläggandet. Siv Öberg har därmed inte visat att hon varit förhindrad att följa föreläggandet eller att hon annars haft giltig ursäkt att inte efterkomma detsamma. Vitet ska därför även i denna del utdömas.

I fråga om att jämka vitet till noll har Siv Öberg anfört att det föreligger särskilda skäl. Hovrätten finner i likhet med tingsrätten att särskilda skäl att jämka vitesbeloppet saknas. Inte heller i övrigt anser hovrätten att det föreligger hinder för vitets utdömande.

Mot ovan bakgrund ska Siv Öberg förpliktas att betala försuttet vite. Tingsrättens dom ska därför fastställas.

Med hänsyn till utgången i målet ska Siv Öberg själv stå sina rättegångskostnader i tingsrätten och hovrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 27 maj 2022.

Hovrättsråden Jonas Brodin och Tom Madell samt tf. hovrättsassessorn Nora Spahija (referent) har deltagit i avgörandet. Rätten är enig.

LULEÅ TINGSRÄTT
Handl 10

DOM
2021-06-23
meddelad i
Luleå

Mål nr: B 888-21

PARTER (Antal motparter: 1)

Motpart

SIV Ingrid Viola Öberg, 19571126-8960
Älygatan 1 Lgh 1301
972 39 Luleå

Ombud:

Advokat Jan Lindén
J.B.L Advokater KB
Storgatan 11, 3 tr
972 38 Luleå

Sökande

Jur.kand. Joakim Sarfati
Familjens jurist i Sverige AB
Magasinsgatan 10
972 41 Luleå

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

Siv Öberg förpliktas utge försuttet vite med 5 000 kr.

Övrigt

Siv Öbergs yrkande om ersättning för rättegångskostnader avslås.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43
Telefon
0920-29 55 00

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

E-post
lulea.tingsratt@dom.se

Webbplats
<https://www.domstol.se/lulea-tingsratt/behandling-av-personuppgifter/sa-behandlar-vi-personuppgifter/>

BAKGRUND

Tingsrätten dömde den 31 augusti 2018 (i mål T 1988-18) till äktenskapsskillnad mellan Siv Öberg och Ulf Hallbom. I domen förordnades en bodelningsförrättare. Sedan bodelningsförrättaren begärt sig entledigad beslutade tingsrätten den 12 december 2018 (i mål Ä 3226-18) att förordna Joakim Sarfati som bodelningsförrättare för bodelningen mellan de tidigare makarna Siv Öberg och Ulf Hallbom.

Efter ansökan från bodelningsförrättaren Joakim Sarfati förelade tingsrätten Siv Öberg, genom beslut i Ä 1880-19, att inom fyra veckor från delgivning av beslutet till Joakim Sarfati inkomma med

1. Huvudbok för Serpendi AB (556367-2137) från 2016-01-01 till 2019-05-31 inklusive underlag för varje transaktion.
2. Kapital- och räntebesked för samtliga tjänstepensionsförsäkringar där Siv Öberg är försäkrad.
3. Skatteuträkning för Siv Öberg avseende inkomståret 2018.

Tingsrätten beslutade att om Siv Öberg underlåter detta kan hon komma att förpliktas att till staten betala ett vite om 5 000 kr för varje fjortondagarsperiod som hon inte har inkommit med samtliga handlingar.

Siv Öberg överklagade tingsrättens avgörande till Hovrätten för Övre Norrland. Hovrätten beslutade den 8 maj 2020 (i ÖÄ 1056-19) att ändra tingsrättens beslut endast på så sätt att

- a) tidsperioden i tingsrättens beslut punkt 1 ska vara 2017-02-01—2020-01-31,
- b) tidpunkten för när Siv Öberg ska komma in med angivna handlingar till Joakim Sarfati två veckor från det att hovrättens beslut vunnit laga kraft.

Efter att Högsta domstolen den 2 juni 2020 i mål Ö 2997-20 inte beviljade prövningstillstånd vann hovrättens beslut laga kraft.

Siv Öberg klagade över domvilla avseende Hovrätten för Övre Norrlands beslut i ÖÄ 1056-19. Genom beslut den 21 september 2020 avslag Högsta domstolen Siv Öbergs klagan över domvilla.

YRKANDEN M.M.

Joakim Sarfati har nu yrkat att tingsrätten ska ålägga Siv Öberg att till staten betala vite om 5 000 kr avseende perioden 2020-06-16 till 2020-06-30.

Till grund för sitt yrkande har Joakim Sarfati anfört sammanfattningsvis följande.

Enligt slutligt beslut i ÖÄ 1056-19 från Hovrätten för Övre Norrland skulle Siv Öberg inom två veckor från det att hovrättens beslut vunnit laga kraft inkomma med de i beslutet hänvisade handlingarna till honom. Föreläggandet förenades med vite om 5 000 kr för varje fjortondagarsperiod som Siv Öberg underlät att fullgöra föreläggandet.

Siv Öberg har inte inkommit med de handlingar hon skulle prestera. Han har inte erhållit de begärda handlingarna. Hon har också försuttit en fjortondagarsperiod och ska därför åläggas att betala vite i enlighet med yrkandet. Det finns inget giltigt hinder för att Siv Öberg underlåtit att fullgöra det vitessanktionerade åläggandet. Det föreligger heller inget skäl att jämka vitesbeloppet.

Siv Öberg ska åläggas att betala vitet eftersom hon utan giltigt skäl underlåtit att göra vad som rimligen kan förväntas av henne för att utfå efterfrågad information. Serpendi AB har nekat Siv Öberg att ta del av handlingarna med motiveringen att det strider mot bolagets intressen och lagen om företagshemligheter. Siv Öberg har dock en rätt som aktieägare i fåmansbolag att ta del av räkenskaper och andra handlingar som rör bolagets verksamhet. Hon kan också, om bolaget nekar henne insyn, föra talan vid domstol med yrkande om att hon ska beredas tillfälle att ta del av relevanta handlingar. Att Serpendi AB nekat henne att ta del av handlingarna medför att hon har möjlighet att använda de rättsliga remedier som 7 kap. 36 § aktiebolagslagen ger henne.

Hon har haft över ett halvår på sig att göra rättslig sak mot Serpendi AB, räknat från Högsta domstolens avgörande om att inte meddela prövningstillstånd. Det finns rättslig möjlighet för henne att få ta del av handlingarna. Vidare ska framhållas att Siv Öberg var tidigare hälftenägare av Serpendi AB, men överlät dagen innan ansökan om skilsmässa 40 procentenheter av sina aktier till sin son Ted Isaksson, tillika ensam styrelseledamot i Serpendi AB, genom gåva. Det är möjligt att Siv Öbergs omdisposition av aktierna till sonen är en papperskonstruktion som gjorts i syfte att undandra dem bodelning och/eller skapa (påstådd) avsaknad av insyn i bolaget. Siv Öberg har dessutom själv orsakat den uppstådda situationen.

I förevarande fall kan det starkt ifrågasättas vilken påtaglig risk för allvarlig skada som Siv Öbergs insyn i bolaget skulle ge upphov till. För det första kan det tänkas att Siv Öberg ändå har insyn i bolaget som om hon vore en fullvärdig aktieägare. För det andra ska handlingarna överlämnas till bodelningsförrättaren, som lyder under sekretess. Det finns därför ingen risk för skada, än mindre en påtaglig risk för allvarlig skada, vilket aktiebolagslagen kräver för att begränsa minoritetsinsynen. Även ändamålsskäl talar för att Siv Öberg under dessa omständigheter ska anses ha rätt till insyn i bolaget, och att det därmed inte förelegat något giltigt hinder för henne att fullgöra det vid vite sanktionerade föreläggandet.

Siv Öberg har även underlåtit att inkomma med kapital- och räntebesked för tjänstepensionsförsäkringar samt skatteuträkning för inkomståret 2018. Med skatteuträkning avses de till inkomstdeklarationen fogade handlingarna rubricerade ”Specifikation till Inkomstdeklaration 1 för inkomst år 2018” och ”Preliminär skatteuträkning för till Inkomstdeklaration 1 för inkomståret 2018”. Det är alltså inte meningen att Siv Öberg själv ska göra några beräkningar. Dessa handlingar är lätt tillgängliga för henne att ta fram. Det bestrids därför att vitesföreläggandet är otydligt eller inte ger Siv Öberg rimlig förståelse för vad som förväntas av henne.

Siv Öberg har begärt att Joakim Sarfatis yrkande ska ogillas och att inget vite ska dömas ut. Hon har vidare anfört att om tingsrätten anser att vite ska dömas ut ska det

utdömda vitet i vart fall jämkas till noll kronor. Hon har för egen del yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

I sitt slutyttrande har Siv Öberg vidhållit sin talan och genom sitt ombud anfört sammanfattningsvis följande.

Det föreläggande som Joakim Sarfati lägger till grund för talan har felaktigt kommit att förenas med vite, se lagen (1985:206) om viten, 2 § 2 st. Vite ska därför inte dömas ut. Av viteslagen följer att adressaten inte ska föreläggas vite om denne antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att efterkomma föreläggandet. Siv Öberg är inte i besittning av handlingarna och saknar laglig rätt att ta del av dem. Av förbiseende har således rättens föreläggande kommit att innefatta åtgärder som hon inte rättsligen kan fullgöra.

Om det inte är rättsligen möjligt att ogilla sökandens talan bör vitesbeloppet jämkas till noll kronor eftersom Siv Öberg helt saknar skuld till att hon inte har kunnat efterfölja yrkandet. Hon har gjort allt som kan krävas av henne i förevarande situation.

Angående Serpendis huvudbok har anförts sammanfattningsvis följande. Huvudboken är ett dokument som tillhör bolaget, inte Siv Öberg. Hon kan inte förväntas inkomma med dokument som tillhör tredje man. Serpendi har, efter ansökan från Siv Öberg, nekat henne att ta del av huvudboken. Siv Öberg är anställd i Serpendi och äger 10 procent av bolaget. Hon sitter inte i styrelsen och det finns inget aktieägaravtal. Hon saknar därmed rätt att ta del av innehållet. Huvudboken skyddas även av lagen för företagshemligheter och den kan inte överlämnas till bodelningsförrättaren. 7 kap. 36 § aktiebolagslagen medför inte någon generell rätt till insyn. Siv Öberg har meddelat bodelningsförrättaren att Serpendi meddelat att de motsätter sig ett utlämnande. Trots det begärs att vitet ska dömas ut. Domstolarnas felaktiga avgörande föranleder skada och olägenhet för Siv Öberg. Domstolens fattade beslut strider uppenbarligen mot bestämmelsen i viteslagen 2 § 2 st.

Angående skatteberäkningen har anförts sammanfattningsvis följande. Siv Öberg saknar möjlighet att beräkna sin skatt, det kan inte heller inte krävas att hon ska göra en

skatteberäkning. Hon har dessutom till bodelningsförrättaren överlämnat sin deklaration för inkomståret 2018 vilket innefattar kompletta skatteuträkningar. Hon anser sig därför ha fullgjort sina skyldigheter i denna del. Dessutom är åläggandet så otydligt att Siv Öberg inte vet vad som krävs av henne. Vitesföreläggandet strider mot lag. Det kan inte rimligen begäras att Siv Öberg ska göra mer än hon redan gjort. Tingsrättens beslut och vitesföreläggande innefattar inte de begärda dokumenten ”Specifikation till Inkomstdeklaration 1 för inkomst år 2018” och ”Preliminär skatteuträkning för inkomståret 2018”. Vite kan inte dömas ut för överträdelse av vitesföreläggandet i denna del. Att någon skatteberäkning vidare inte efterfrågas medför att ändamålet med vitet i denna del har förlorat sin betydelse och inte ska dömas ut.

Angående tjänstepensionsförsäkringarna har anförts sammanfattningsvis följande. Bodelningsförrättaren har redan erhållit underlag över Siv Öbergs tjänstepensionsförsäkringar från Skandia. Bodelningsförrättaren kräver nu kapital- och räntebesked för de aktuella tjänstepensionsförsäkringarna. Av underlaget framgår emellertid försäkringarnas totala värde per den 12 juli 2018, vilket avser försäkringarnas totala kapitalvärde inklusive intjänad ränta per den dagen. Bodelningsförrättaren har således redan erhållit tillräckligt underlag för det fall att försäkringarna skulle ingå i bodelningen. Hon har därför fullgjort vad som ankommer henne. Det har vidare i tingsrättens beslut i denna fråga inte angetts någon tidpunkt till vilken ränteberäkningarna ska kopplas, hon kan därför aldrig anses ha brutit mot beslutet. Hon har förebringat handlingar efter bästa förmåga i enlighet med beslutet.

Till hennes yttranden har bifogats kopia av utdrag ur bodelningsförrättarens ansökan om vitesföreläggande, kopia av tingsrätternas handläggningstid för tvistemål, registreringsbevis för Serpendi AB och tjänstepensionsförsäkringar.

Siv Öberg har i ett eget yttrande anfört följande. Hon betalar fortfarande lån på en fastighet hon inte har tillgång till. Ulf Hallbom har byggt på fastigheten under pågående bodelning. Hon och Ulf Hallbom inte behandlats lika under bodelningen. Sarfati har haft ärendet under närmare två år och han verkar inte vilja ta tag i bodelningen på

allvar, han har bara lagt tid på att vitesförelägga henne på något han redan fått samt på något hon inte kan ge honom när hon inte har mandat att utföra det han begär.

Med sitt yttrande har hon gett in polisanmälan, mailkonversation mellan henne och Joakim Sarfati, faktura från Familjens jurist.

Målet har med stöd av 45 kap. 10 a § första stycket 3 rättegångsbalken avgjorts utan huvudförhandling.

TINGSRÄTTENS SKÄL

Av 17 kap. 5 § äktenskapsbalken följer att makar ska uppge sina tillgångar och skulder till förordnad bodelningsförrättare. Vidare framgår att domstolen på ansökan av bodelningsförrättaren får förelägga och döma ut vite för att makarna ska fullgöra sina skyldigheter.

Siv Öberg har genom Hovrätten för Övre Norrlands beslut den 8 maj 2020 förelagts att vid äventyr av vite om 5 000 kr komma in med i beslutet angivna handlingar till Joakim Sarfati två veckor från det att hovrättens beslut vann laga kraft. Genom att Högsta domstolen inte meddelade prövningstillstånd i ärendet den 2 juni 2020 vann hovrättens avgörande laga kraft.

När det gäller frågan om utdömande av vite är lagen (1985:206) om viten (viteslagen) tillämplig. Ett vitesföreläggande ska ha en tydlig adressat. Av föreläggandet ska vidare framgå vad adressaten ska vidta för åtgärd och senast vid vilken tidpunkt åtgärden ska vidtas. Föreläggandet ska också delges adressaten. Detta framgår av 2 § viteslagen.

Tingsrätten konstaterar att domstolarnas vitesföreläggande innehållsmässigt uppfyller de formella kraven som lagen föreskriver och föreläggandet har även delgetts Siv Öberg. Det finns därför grundläggande förutsättningar att döma ut det förelagda vitet.

Mottagaren av ett vitesföreläggande har ett strängt ansvar att fullgöra det som anges i föreläggandet. Om adressaten har en giltig ursäkt för sin underlåtenhet ska emellertid det förelagda vitet inte dömas ut. Av 9 § viteslagen framgår att vite inte heller ska dömas ut om ändamålet med vitet förlorat sin betydelse, vidare att vitet kan jämkas om det föreligger särskilda skäl för det. Jämkning kan ske när i situationer där förhållandena kan ha ändrats sedan myndigheten meddelade sitt föreläggande, att vitesbeloppet kan ha varit schablonmässigt bestämt utan hänsyn till den enskildes ekonomi eller omständigheterna i övrigt eller att adressatens underlåtenhet kan framstå som förhållandevis ursäktlig (prop. 1984/85:96 s. 55 f.).

Det tingsrätten har att pröva är om Siv Öberg brutit mot vitesföreläggandets föreskrifter och – om så är fallet – om hon i så fall haft giltig ursäkt att inte följa vitesföreläggandets föreskrifter. Om vitet enligt tingsrätten ska dömas ut kan tingsrätten pröva om det finns särskilda skäl för jämkning.

Har Siv Öberg brutit mot vitesföreläggandets föreskrifter?

Joakim Sarfati har nu med stöd av hovrättens beslut begärt att det förelagda vitet ska dömas ut avseende perioden 2020-06-16–2020-06-30, då Siv Öberg inte har efterkommit vitesföreläggandet. Siv Öberg har vid tingsrätten anfört att hon vad gäller tjänstepensionsförsäkringarna och skatteberäkningen har efterkommit vitesföreläggandet, samt att hon vad gäller Serpendi AB:s saknar rätt att ta del av och lämna över innehållet till bodelningsförrättaren och därför inte kan följa beslutet.

Tingsrätten gör följande bedömning

Föreläggandet avseende punkten 1. Huvudbok för Serpendi AB (556367-2137) från 2017-02-01—2020-01-31 inklusive underlag för varje transaktion.

Tingsrätten konstaterar att handlingarna inte har överlämnats till bodelningsförrättaren. Siv Öberg har inte efterkommit vitesföreläggandet. Frågan är då om hon har haft giltig ursäkt att inte följa vitesföreläggandets föreskrifter.

Härvid har Siv Öberg vid tingsrätten anfört att hon är minoritetsägare i bolaget och inte har juridisk möjlighet att ta del av handlingarna. Hon har anfört att hon hos Serpendi AB har begärt att erhålla huvudboken för utlämnande till bodelningsförrättaren men att Serpendi AB har motsatt sig ett utlämnande. Till stöd för sitt påstående har hon åberopat ”utdrag ur bodelningsförrättarens ansökan om vitesföreläggande till styrkande att bolaget vägrat medge insynsrätt i de begärda handlingarna och bodelningsförrättaren har bekräftat detta”.

Tingsrätten bedömer att endast Siv Öbergs påstående om att hon begärt ut huvudboken från bolaget inte visar att hon gjort vad som rimligen kan begäras av henne. Det hon har åberopat till stöd för sitt påstående, dvs. vad bodelningsförrättaren i skrift har återgett ifråga om dennes vitsordande av omständigheterna – vilka synes baseras på Siv Öbergs uppgifter till honom, gör inte att tingsrätten kan komma till någon annan slutsats. Att hon verkligen har försökt göra vad som rimligen kan begäras av henne är, mot bakgrund av de sammantagna omständigheterna – däribland att hon dagen innan den kritiska tidpunkten överlät nära av sitt hälftenäggande (40 %) av bolaget till sin son – inte visat. Hon har enligt tingsrätten därmed inte visat att hon haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att efterkomma vitesföreläggandet.

Föreläggandet avseende punkten 2. Kapital- och räntebesked för samtliga tjänstepensionsförsäkringar där Siv Öberg är försäkrad.

Tingsrätten konstaterar att handlingarna enligt ansökan inte har överlämnats till bodelningsförrättaren. Härvid har Siv Öberg vid tingsrätten anfört att hon i maj 2019 överlämnat underlag avseende sina tjänstepensionsförsäkringar från Skandia. Av underlaget framgår försäkringarnas totala värde, vilket avser försäkringarnas totala kapitalvärde inklusive intjänad ränta per den 12 juli 2018. Underlaget från Skandia måste enligt Siv Öberg anses tillräckligt för att hon ska anses ha uppfyllt föreläggandet i denna del.

Tingsrätten bedömer att Siv Öberg inte inkommit med de i vitesföreläggandet punkt 2 angivna handlingarna till bodelningsförrättaren. Tingsrätten anser inte att Siv Öberg har haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att efterkomma vitesföreläggandet.

Föreläggandet avseende punkten 3. Skatteuträkning för Siv Öberg avseende inkomståret 2018.

Tingsrätten konstaterar att bodelningsförrättaren har förtydligat vad som begärts med skatteuträkning, avseende de till inkomstdeklarationen fogade handlingarna rubricerade ”Specifikation till Inkomstdeklaration 1 för inkomst år 2018” och ”Preliminär skatteuträkning för till Inkomstdeklaration 1 för inkomståret 2018”.

Härvid har Siv Öberg vid tingsrätten anfört att hon överlämnat sin deklaration för inkomståret 2018 vilket innefattat kompletta skatteuträkningar. Hon har sammanfattningsvis ansett sig ha fullgjort sina skyldigheter i denna del och har anfört att tingsrättens beslut om vitesföreläggande innefattar inte de av bodelningsförrättaren begärda dokumenten.

Tingsrätten bedömer att de av bodelningsförrättaren efterfrågade handlingarna får anses ingå i föreläggandet enligt punkten 3. Med detta samt bodelningsförrättarens förtydligande är det inte oklart vad som väntas av Siv Öberg i denna del. Tingsrätten finner mot bakgrund av vad som har framkommit att Siv Öberg inte har efterkommit vitesföreläggandet avseende föreläggandets punkt 3. Tingsrätten anser inte att Siv Öberg har haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att efterkomma vitesföreläggandet.

Sammanfattning

Tingsrätten konstaterar mot bakgrund av det ovan anförda att Siv Öberg genom domstolsbeslut har förelagts att vid vite utge handlingar till bodelningsförrättaren Joakim Sarfati. De formella förutsättningarna är uppfyllda. Siv Öberg har inte fullgjort sin skyldighet enligt vitesföreläggandet och hon har enligt tingsrätten inte haft någon giltig ursäkt för sin underlåtenhet att efterkomma vitesföreläggandet. Vitets ändamål

bedöms inte ha förlorat sin betydelse. Det finns därmed skäl att döma ut det förelagda vitet.

Tingsrätten anser inte att det framkommit några särskilda skäl att jämka vitesbeloppet, varför vitet om 5 000 kr döms ut.

Rättegångskostnader

Av 8 § viteslagen följer att mål om utdömning av viten i tillämpliga delar ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken som mål om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet. Enligt 31 kap. 1 § första stycket rättegångsbalken ska en tilltalad som döms för ett brott där åklagaren för talan ersätta vissa av statens kostnader i målet, såsom bl.a. ersättning till försvarare (dvs. att man som huvudregel bl.a. bär sin försvararkostnad). När frågan om utdömning av vite prövas av tingsrätten bör den som talan riktas mot, enligt samma princip, bära sina egna rättegångskostnader för det fall vitet döms ut.

Mot bakgrund av ovan samt utgången i målet finner tingsrätten att Siv Öberg själv ska bära sina rättegångskostnader. Hennes yrkande om ersättning för rättegångskostnader avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (TR-01)

Domen får överklagas till Hovrätten för Övre Norrland **senast den 14 juli 2021**.

Erika Björkén

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se